

OR PAIMENVIRKA (Ef. 4:11)

- O OPETUKSET, <https://www.gen.fi/o.html>
OR RAAMATTUTUNNIT, <https://www.gen.fi/or.html>
OR Paimenvirka (Ef. 4:11)
<https://www.gen.fi/or-paimenvirka.html>

SISÄLLYSLUETTELO

0. Tallenteet ja dokumentit
 1. Paimenvirka on apostolinviran jatkumo
 2. Herra on asettanut paimenviran
 3. Paimenviran nimityksiä
 - 3.1 Vanhin
 - 3.2 Paimen eli pastori
 - 3.3 Kaitsija eli piispa
 4. Alkukirkon virkarakenne
 - 4.1 Johtaja
 - 4.2 Tärkeimmät apostolit eli johtoryhmä
 - 4.3 Kaksitoista apostolia
 - 4.4 Lähetystyöntekijät
 - 4.5 Seitsemän diakonia
 5. Pappouden ja paimenuuden välinen ero
 6. Paimenviran neljä tehtävää
 - 6.1 Kasteen toimittaminen
 - 6.2 Käsky opettaa kaikki
 - 6.3 Avainten vallan käyttäminen
 - 6.4 Ehtoollisen pyhittäminen ja jakaminen

0. TALLENTEET JA DOKUMENTIT

Muu raamattutunti 8, Paimenvirka 1/3, 11.6.2017 (0.48)

AC-tallenne: <https://gen.adobeconnect.com/ps6lr5d2bki4/>

Youtube-video: <https://youtu.be/k3aQqvORZrI>

Tekstiedosto: <https://www.gen.fi/or-paimenvirka.html>

Muu raamattutunti 9, Paimenvirka 2/3, 3.9.2017 (0.14)

AC-tallenne: <https://gen.adobeconnect.com/p8gy17lne8xv/>

Youtube-video: <https://youtu.be/EQnjVJd9Mbk>

Tekstiedosto: <https://www.gen.fi/or-paimenvirka.html>

Muu raamattutunti 10, Paimenvirka 3/3, 10.9.2017 (0.22)

AC-tallenne: <https://gen.adobeconnect.com/pjdbmxkm0nt0/>

Youtube-video: <https://youtu.be/Fng2oohcKUY>

Tekstiedosto: <https://www.gen.fi/or-paimenvirka.html>

OM Jumalattomien toimittamat sakramentit (CA 8)

<https://www.gen.fi/om-jumalattomien-toimittamat-sakramentit.html>

OM Naispapin ehtoollinen

<https://www.gen.fi/om-naispapin-ehtoollinen.html>

OR Mies ja nainen, Kristus ja seurakunta (Ef. 5:21–33)

<https://www.gen.fi/or-mies-ja-nainen-kristus-ja-seurakunta.html>

1. PAIMENVIRKA ON APOSTOLINVI- RAN JATKUMO

Kutsumme Kristuksen Kirkon saarnavirkaa apostoliseksi siksi, että tämä kaitsijanvirka joh- tuu Herramme asettamasta apostolinvirasta. Herramme valitsevat apostolit, ne kaksitoista, olivat kuitenkin ainutlaatuisessa tehtävässä siinä mielessä, että näiden kahdentoista opetuksen kautta Jumala antoi julki iankaikkisen ja täydellisen evankeliumin. Jumala rakensi Kirkkonsa näiden kahdentoista apostolin todistuksen kaut- ta.

Siten luotiin perusta ja pohja maailmanlaajan Vapahtajamme seurakuntaruumiin eli Kirkon opetukselle ja oikealle Kristus-tunnustukselle. Jeesuksen työ meidän puolestamme olisi jäänyt turhaksi ja voimattomaksi, jos evankeliumia ei olisi julistettu eli saarnattu ja jos Herramme asettamia armonvälineitä eli sakramenteja ei olisi toimitettu.

Jeesus valitsi apostoleiksi vain miehiä, mikä on hyvin ymmärrettävää. Eihän nainen olisi voinut alamaisuusasemansa vuoksi olla seurakunnan johtaja ja opettaja. Paimenvirka edustaa aina Ylipaimenta eli Herraa, Isää, Poikaa ja Sulhasta. Jumalan luoma naiseus eli feminiinisyys edustaa sen sijaan morsiusseurakuntaa. Jo alkukirkossa oli selvä määräys siitä, että apostolien opetus- ja kaitsentatehtävää jatkavien seurakunnan johtaji- en eli pastorien tuli olla yhden vaimon miehiä (1. Tim. 3:1–2, Tit. 1:5–6).

Katolinen eli yleinen, maailmanlaaja Kristuksen Kirkko ei ole koskaan valinnut seurakuntiansa johtajiksi eli saarnaviran hoitajiksi naisia. Jos ja kun niin jossakin kuitenkin tapahtuu, niin silloin ei enää voida puhua apostolisesta ja yleisestä (kreik. katholikos [-ós]) Kirkosta sanan varsi- naisessa merkityksessä.

Mitään uutta apostolista ilmoitusta ei näiden 12

apostolin opetuksen jälkeen voi enää tulla. Siinä mielessä Kirkko tuli opillisesti eli opetuksen sisällön, se on Jeesus-todistuksen, suhteen val- miiksi heidän kauttaan. Oikea oppi tarkoittaa oikeaa Raamatun mukaista todistusta ja opetusta Jeesuksesta.

Harhaoppi opettaa puolestaan Jeesuksesta vää- rin. Siksi meidän tulee karttaa harhaoppia kuin ruttoa: se vaarantaa kuolemattoman sielun ian- kaikkisen pelastuksen. Jos joku on välinpitämä- tön kristillistä oppia kohtaan, niin hän on välin- pitämätön omasta pelastuksestaan ja samalla myös lähimmäisten sielun autuudesta. Oma esimerkki saarnaa lopulta aina enemmän kuin pelkät sanat.

Me jälkeempäin tulevat sukupolvet seisomme apostolien perustaman kivijalan päällä. Tässä mielessä apostolien virka oli ainutlaatuinen eikä enää jatku. Sen sijaan seurakunnan johtamisen, opettamisen ja paimentamisen eli kaitsemisen näkökulmasta apostolien tehtävät jatkuvat.

2. HERRA ON ASETTANUT PAIMENVI- RAN

Vanhin, paimen, pastori, piispa, kaitsija, Juma- lan sanan palvelija, saarnaaja, profeetta, seura- kunnan opettaja tai johtaja ovat yhden ja saman apostolisen viran eri nimityksiä. Ne tarkoittavat kaikki saarnavirkaa, jonka sisältönä on opettaa, paimentaa ja johtaa seurakuntaa Jumalan sanalla ja Herramme asettamalla armonvälineillä eli sakramenteilla.

Jumala on itse asettanut seurakuntaansa sanan saarnaamisen ja sakramenttien hoitamisen viran, se on paimen- eli saarnaviran.

11 [Herra] antoi muutamia apostoleiksi, toi- set profeetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi –

12 tehdäkseen pyhät täysin valmiiksi – palveluksen työhön, Kristuksen ruumiin rakentamiseen,

13 kunnes me kaikki pääsemme yhteyteen uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa, yhteen miehuuteen, Kristuksen täyteen täyden iän määrään,

14 ettemme enää olisi alaikäisiä, jotka ajelehtivat ja joita viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapelissä ja eksytyksen kavalissa juonissa;

15 vaan että me, totuutta noudattaen rakkaudessa, kaikin tavoin kasvaisimme häneen, joka on pää, Kristus,

16 josta koko ruumis, yhteen liitettynä ja koossa pysyen jokaisen jänteensä avulla, kasvaa rakentuakseen rakkaudessa sen voiman määrän mukaan, mikä kullakin osalla on. (Ef. 4:11–16)

Kreikankielisen alkutekstin mukaan jakeet 11 ja 12 voidaan kääntää myös:

11 Hän antoi muutamat apostoleiksi, toiset profeetoiksi, toiset evankelistoiksi ja toiset paimeniksi ja opettajiksi –

12 jotta valmistettaisiin pyhiä – palveluksen työhön, Kristuksen ruumiin rakentumiseksi.

Selkokielellisesti sanottuna: Jumala on antanut seurakuntavirat, jotta niiden haltijat tekisivät uusia kristittyjä! Jumala on antanut paimenviran, jotta sitä hoitamalla syntyisi ja kasvaisi usko Jeesukseen Kristukseen. Painopiste ei ole siinä, että pyhät palvelevat (ihmiskeskeinen ja omavanhurskautta hivelevä näkökulma), vaan että Jumala synnyttää ja ylläpitää asettamiensa virkojen kautta autuaaksi tekevää uskoa.

Palveluksen työ (j. 12) viittaa ensisijaisesti virkojen hoitajiin – ei pyhiin eli kastettuihin ja opettaviin seurakuntalaisiin. Toki näiden kastettujen joukosta kutsutaan sitten eri palvelustehtäviin, mutta pyhän ensisijainen tehtävä on osallistua seurakunnan keskellä messuun. Tärkeintä on olla osallinen sanasta ja sakramenteista, muu palveleminen seurakunnan ja maailman keskellä seuraa sitten ajallaan perästä.

Luterilaisissa Tunnustuskirjoissa sanotaan:

"Jotta saisimme tämän uskon, on asetettu evankeliumin opettamisen ja sakramenttien jakamisen virka. Sanaa ja sakramenteja välineinä käyttäen lahjoitetaan Pyhä Henki, joka niissä, jotka kuulevat evankeliumin, vaikuttaa uskon missä ja milloin Jumala hyväksii näkee.

Toisin sanoen Jumala vanhurskauttaa Kristuksen tähden eikä meidän ansiomme tähden, jotka uskovat, että heidät Kristuksen tähden otetaan armoon, jotta me uskon kautta saisimme luvattua Hengen [Gal. 3:14].

Seurakuntamme tuomitsevat kasteenuusijat ja muut, jotka katsovat, että Pyhä Henki tulee ihmisiin ilman ulkonaisen sanan välitystä heidän omien valmistelujensa ja tekojensa avulla." (Augsburgin tunnustus, V Kirkon virka. TK 1990, s. 53–54)

Jos hylkäämme Jumalan asettaman opetus- ja paimenviran, olemme suuressa vaarassa samalla hylätä myös sen, minkä Jumala tuon viran kautta haluaa meille antaa: Jeesuksen Golgatan ristillä tuottaman täydellisen pelastuksen.

Kuolleista ylösnoussut Vapahtajamme sanoi opetuslapsilleen eli apostoleilleen:

21 "Rauha teille! Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minäkin teidät."

22 Ja tämän sanottuaan hän puhalsi heidän päällensä ja sanoi heille: "Ottakaa Pyhä Henki.

23 Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidättätte, niille ne ovat pidätetyt." (Joh. 20:21–23)

Lähetystyöhön kutsumilleen 70:lle Jeesus sanoo:

16 Joka kuulee teitä, se kuulee minua, ja joka hylkää teidät, hylkää minut. Mutta joka hylkää minut, hylkää hänet, joka on minut lähettänyt. (Luuk. 10:16)

Nämä sanat koskevat myös laajemmin kaikkia niitä, jotka Jumalan sanaa esillä pitävät, erityisesti saarnavirkaan ja lähetystyöhön kutsuttuja.

3. PAIMENVIRAN NIMITYKSIÄ

Apostolisen paimenviran hoitajista käytetään UT:ssa monia nimityksiä:

– vanhin, kreik. presbyteros (-ý-) esim.
Ap. t. 15:2, Ap. t. 20:17

– paimen eli pastori, kreik. poimeen (-éen)
Ef. 4:11

– kaitsija eli piispa, kreik. episkopos (-í-) esim.
1. Piet. 2:25

– opettaja, kreik. didaskalos (-dá-) esim.
1. Kor. 12:29

– eteen asetettu eli johtaja, kreik. pro'istamenos (-á-) 1. Tess. 5:12

– hallintovaltaan asetettu eli johtaja, kreik. hee-guumenos (-úu-) esim. Hepr. 13:7

– evankeliumin palvelija, kreik. diaakonos tuu euangeliuu (-áa- -í-) esim. Ef. 3:7, Kol. 1:23

– profeetta, kreik. profeetees (-fě-) esim.
Ap. t. 13:1

– evankelista, kreik. euangelistees (-ées)
Ap. t. 21:8 ("pappisdiakoni" Filippos),
2. Tim. 4:5 ("piispa" Timoteus) [myöhemmin evankelista on yleensä tarkoittanut joko evankeliumikirjan kirjoittajaa tai (yleisesti) evankeliumin julistajaa]

Kristuksen Kirkon historiassa nämä on koottu yhteen myös esimerkiksi käsitteellä "apostolinen saarnavirka" tai nimityksellä "Jumalan Sanan palvelija". Joskus paimenta saatetaan kutsua myös termillä "isä".

Kirkon historiassa episkopos-nimitys (piispa) on myöhemmin varattu vain tietyille johtavia viranhaltijoille. Mutta Jumalan ja seurakunnan

edessä seurakuntapastori ja piispa hoitavat kumpikin yhtä ja samaa apostolista paimenvirkaa. Kirkkoon voidaan valita piispa (episkopaalinen järjestys) – tai olla valitsematta (presbyterinen järjestys).

3.1 VANHIN

Vanhin (kreik. presbyteros) oli yksi UT:n keskeisimpiä nimityksiä seurakunnan johtajasta.

Se on komparatiivimuoto adjektiivista "presbys" (-é-), joka tarkoittaa vanhaa miestä. Vanhin-sanaa käytetään usein kristillisen seurakunnan johtajista eli pastoreista:

– vanhimpien virkaan asettaminen (Ap. t. 10:30, Ap. t. 14:23)

– apostolit ja vanhimmat (Ap. t. 15:2)

– vanhimpia kohtaan esitetyt syytteet (1. Tim. 5:17, 19)

– alamaisuus vanhempia kohtaan (1. Piet. 5:5)

– Johannes seurakunnan vanhimpana (2. Joh. 1, 3. Joh. 1)

– seurakunnan vanhimpien toimittama sairaan voitelu (Jaak. 5:14)

– vanhimpien tehtävä paimentaa laumaa (1. Piet. 5:2)

3.2 PAIMEN ELI PASTORI

Paimen eli pastori on yksi seurakunnan johtajan nimityksistä (kreik. poimeen, lat. pastor). Juutalaiset kirjanoppineet halveksivat paimenia. Paimenet eivät päässeet tuomareiksi eivätkä todistajiksi oikeudessa. Paimenet saivat kuitenkin Jumalalta todistajan tehtävän Betlehemin kedolla.

– Jeesus on Paimen (Matt. 18:12–14, Luuk. 15:4–7).

– Paimen ja lauma – Kristus ja seurakunta
(Hepr. 13:20, 1. Piet. 2:25)

Ainoa kohta, jossa kristillisen seurakunnan johtajasta käytetään paimen-nimitystä, on Efesolaiskirjeessä.

11 Herra antoi muutamat apostoleiksi, toiset profeetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi. (Ef. 4:11)

Tässä kohtaa näkyy se, että paimen ja opettaja tarkoittavat yhtä ja samaa virkaa. Tässä on lueteltu neljä virkaa:

- apostolit (erityisesti "ne 12")
- profeetat (Vanhan liiton profeetat, joista viimeisin ja suurin oli Johannes Kastaja, ja Uuden liiton profeetat, esim. Ap. t. 13:1)
- evankelistat (Herran valitsemat evankeliumikirjojen kirjoittajat Matteus, Markus, Luukas ja Johannes sekä evankeliumin julistajat)
- paimenet ja opettajat eli seurakunnan vanhimmat, so. kättenpäällepanemisen kautta asetetut Jumalan kansan kaitsijat

Toiset-sanaa ei ole toistettu opettaja-sanana edellä, joten se tarkoittaa tässä yhtä ja samaa paimen- ja opetusvirkaa.

3.3 KAITSIJA ELI PIISPA

Kaitsija eli sananmukaisesti "päälle katsoja", tarkastaja, valvoja tai piispa (kreik. episkopos) on mainittu UT:ssa seuraavissa kohdissa:

- kaitsijoiden tulee paimentaa Herran seurakuntaa (Ap. t. 20:28)
- Paavali tervehtii pyhiä sekä seurakunnan kaitsijoita ja palvelijoita (eli diakoneja) (Fil. 1:1)
- seurakunnan kaitsijan kelpoisuusehdot (1. Tim. 3:1–2, Tit. 1:7)
- Jeesus kaitsijana (1. Piet. 2:25)

– Paavali kehottaa Titusta ensin asettamaan joka kaupunkiin vanhimmat (Tit. 1:5). Heti sen jälkeen Paavali viittaa näihin seurakunnan johtajiin episkopos-sanalla (Tit. 1:7).

4. ALKUKIRKON VIRKARAKENNE

4.1 JOHTAJA

Jo Jeesuksen maanpäällisen toiminnan sekä alkukirkon aikana eli apostolisena aikana, on seurakunnassa nähtävissä virkarakenne. Pietari oli opetuslapsijoukon johtaja, johon Jeesuskin kiinnitti erityistä huomiota. Myöhemmin esim. Jeesuksen puoliveli Jaakob toimi Jerusalemin alkuseurakunnan johtajana.

4.2 TÄRKEIMMÄT APOSTOLIT ELI JOHTORYHMÄ

Opetuslapsijoukossa oli kolme tai neljä erityiseen sisäpiiriin (eli johtajistoon) kuuluvaa apostolia: Pietari, Jaakob ja Johannes, joskus myös Andreas.

4.3 KAKSITOISTA APOSTOLIA

Jeesus valitsi tietyt miehet – "ne kaksitoista" – apostoleiksi, joita hän erityisesti opetti ja joille hän antoi avainten vallan eli syntiin sitomisen ja synnistä päästämisen vallan. Näiden 12 apostolin keskellä hän myös asetti ehtoollisen sekä antoi tehtävän tehdä opetuslapsia kastamalla ja opettamalla pitämään kaikki, mitä hän oli käsenyt pitää.

On mahdollista ja jopa todennäköistä, että yksi apostoleista, Juudas Iskariot, ei ollut mukana Uuden liiton ehtoollisen asettamisessa. Jeesus asetti ehtoollisen sen jälkeen, kun oli ensin vietetty juutalainen pääsiäisateria. Jeesus oli kehoittanut Juudasta poistumaan tämän ensimmäisen aterian aikana. Kaste- ja opetuskäskyn antamisen aikana Juudas oli jo kuollut.

4.4 LÄHETYSTYÖNTEKIJÄT

Jeesus lähetti lähetystyöhön 70 valittua opetuslasta (Luuk. 10:1–20).

4.5 SEITSEMÄN DIAKONIA

Diakoneja eli pöytäpalvelijoita tarvittiin käytännön seurakuntaelämän hoitamiseksi (Ap. t. 6:1–7).

Tästä käytännön tarpeista syntyneen viran perustamisesta voimme johtaa seurakunnalle laajemminkin oikeuden perustaa tarvitsemiaan diakoniaan eli palveluun liittyviä virkoja ja tehtäviä (esim. kanttori, nuorisotyöntekijä, lastenohjaaja, diakonissa, suntio, taloudenhoitaja, pyhäkoulunopettaja jne.).

Nämä alkuseurakunnan seitsemän miestä vihitettiin samalla kreikankielisten uskovien (hellenistien) kaitsijoiksi eli paimeniksi. Idän ortodoksis-kirkossa diakoninvirka on edelleen paimenvirka.

5. PAPPEUDEN JA PAIMENUUDEN VÄLINEN ERO

Kansan suussa on tuttu myös Rooman kirkon ajoilta periytyvä sana "pappi", joka on huono ja harhaanjohtava sana tässä yhteydessä. Pappisana johtuu suomen kieleen venäjän kielen kautta isää tarkoittavasta sanasta (kreik. pateer [-ээр], lat. pater, joista johtuu myös father, fader, papa, paavi jne.).

Raamatullisessa yhteydessä pappi ei tarkoita kuitenkaan isää, vaan uhrisäppiä. Pappi tuo uhrin Jumalalle ja lähestyy tuon uhrin kautta rukouksin Jumalaa. Pappi voi uhrata myös kiitosta. Vanhan liiton aikana vain Aaronin miespuoliset terveet jälkeläiset vihittiin tällaisiksi uhripapeiksi.

Uuden liiton aikana sen sijaan kaikki Jeesukseen kastetut ja häneen Herranaan uskovat kuuluvat "kuninkaalliseen papistoon" (1. Piet. 4:9, Ilm. 20:6), jotka voivat lähestyä Jeesuksen antaman ristinuhrin tähden Jumalaa. Jokainen Jee-

sukseen kastettu uskova on Uudessa liitossa pappi, joka voi lähestyä Jumalan armoistuinta Jeesuksen nimessä ja hänen täydellisen sovinto-verensä turvin.

Siksi kristillisen seurakunnan pastorista ei pitäisi käyttää tuota pappi-sanaa muussa kuin siinä merkityksessä, että hän on kiitosuhripappi siinä missä jokainen muukin seurakunnan jäsen. UT:ssa ei viitata seurakunnan pastoriin kertakkaan pappi-nimityksellä (kreik. hiereus [-éus], hepr. kohén).

Nyt emme keskity uskovien yleiseen pappeuteen eli siihen, miten ihminen lähestyy Jumalaa, vaan saarnavirkaan. Saarnavirassa on kysymys siitä, miten Jumalan lähestyy ihmistä (paimenuus), ei siitä miten ihminen kohtaa Jumalan (pappeus).

Monilla kristityillä on mennyt sekaisin nämä kaksi asiaa: Se, mitä ihminen tekee, ja toisaalta se, mitä Jumala tekee. Konkreettisimmin nämä kaksi eri asiaa tulevat esille silloin, kun jumalanpalveluksessa on käytössä sellainen alttari, joka on kiinni seinässä (lat. ad orientem, "kohti itää"). Kun paimen on seurakuntaan päin kääntyneenä, puhuu ja toimii Herra. Kun pastori on alttariin päin kääntyneenä, puhuu ja toimii ihminen eli seurakunta.

6. PAIMENVIRAN NELJÄ TEHTÄVÄÄ

Mitkä ovat ne erityiset tehtävät, jotka Herra Jeesus antoi nimenomaan 12 opetuslapselleen? Ei siis yleisesti koko seurakunnalle, vaan nimenomaan näille valituille apostoleille? Löydämme neljä tärkeää asiaa:

Kun Herramme Jeesus asetti Kirkkoonsa apostolinsa, ne 12 opetuslasta, niin hän antoi nimenomaan heille (ei seurakunnan kaikille jäsenille) seuraavat neljä tehtävää:

– kastaa Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen (Matt. 28:19)

– käskyn opettaa kastettuja pitämään kaikki se, minkä Herra on käskennyt pitää (Matt. 28:20)

– käyttää avaintenvaltaa eli synnistä päästämissen ja syntiin sitomisen valtaa (Matt. 18:18, Joh. 20:23)

– toimittaa Herran Pyhä Ehtoollinen eli siunata, murtaa, jakaa ja sanoa (Matt. 26:26 ja rinn.)

Sen sijaan esim. lähetystyö annettiin jo paljon suuremman joukon (70 opetuslasta) tehtäväksi (Luuk. 10:1). Samoin Herra antoi esim. evankeliumin eteenpäin viemisen ja ylösnousemuksesta todistamisen ensimmäiseksi naisille (Matt. 28:10, Joh. 20:17). Paimenet saivat aikanaan Betlehemin kedolla tehtävän olla Kristuksen syntymän ensimmäisiä todistajia jne.

Näistä apostoleille annetuista tehtävistä me johdamme apostolisen paimenviran neljä keskeistä tehtävää.

6.1 KASTEEN TOIMITTAMINEN

Tunnustamme luterilaisen uskon mukaisesti muunkin kristityn kuin apostoliseen paimenvirkaan erotetun pastorin toimittaman (hätä)kasteen, koska kysymyksessä on kertaluontoinen ns. portin sakramentti. Aina ei tiukassa tilanteessa ja kuoleman uhatessa ole paikalle saatavissa pastoria.

Tunnustamme myös muiden kristillisten kirkkojen tunnustuskuntien kasteen. Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen toimitettu kaste, jossa on käytetty vettä, on oikea uudestisyntymisen pesu silloinkin, kun sen toimittajana on joku muu kuin apostoliseen paimenvirkaan kutsuttu.

Tässä kohtaa on mainittava diakoni Filippoksen toimittama etiopialaisen hoviherran kaste (Ap. t. 8:36). Jotkut opettavat, että kysymyksessä oli hätäkasteeseen verrattava tilanne. Mutta lukiessamme Apostolien tekojen kuvauksia näistä alkuseurakunnan diakoneista huomaamme, että heidät oli asetettu pöytäpalveluksen lisäksi myös sananpalvelijoiksi. Alkuseurakunnan diakonit oli vihitty myös paimenvirkaan hoitamaan erityisesti kreikankielisiä uskovia sanalla ja sakramenteilla.

Myöhemmin lännen kirkossa diakoni-nimitys on erotettu apostolisesta paimenvirasta tarkoitamaan vain rakkauden palvelustyön virkaa, ei sanan ja sakramenttien hoitamista. Idän ortodoksikirkossa diakoninvirka on sen sijaan yhä edelleen nimenomaan paimenvirka. Näin on myös esim. Inkerin kirkossa. Selvytyden vuoksi tällöin olisi hyvä suomalaisissa yhteyksissä puhua esim. "pappisdiakonista", vaikka itse pappisana ongelmallinen onkin.

6.2 KÄSKY OPETTAA KAIKKI

Paimenen tehtävänä on opettaa seurakunnalle kaikki, mitä Jeesus on käskennyt noudattaa. Koko Raamatun on oltava pastorin mielessä saarnaa ja opetusta valmisteltaessa. Tätä kokonaisvaltaista ja erittäin vastuullista (Jaak. 3:1) Jumalan sanan opettamisen tehtävää ei ole annettu muille kuin seurakunnan paimenille.

Kun muut seurakunnan pyhät puhuvat Jumalan sanaa, niin kysymyksessä ei ole paimenvastuinen saarnaaminen. Puhujan, joka ei ole apostoliseen kaitsijanvirkaan vihitty pastori, ei tarvitse kantaa vastuuta siitä, tulevatko kaikki tarpeelliset näkökulmat Jumalan sanasta esiin. Hän voi puhua sen yhden asian, joka hänen sydämensä päällä on – ja siinä kaikki. Enempää häneltä ei vaadita eikä odoteta.

Sen, jota ei ole kutsuttu paimenvirkaan, ei tarvitse osata vastata kaikkiin harhaoppeihin eikä kantaa omakohtaista opetusvastuuta siitä, että koko Raamattu tulee seurakunnalle saarnatuksi.

Paimenelta sen sijaan tätä kaikkea vaaditaan. Sen vaatii myös Jumala. Siksi "älköt aivan monet teistä pyrkikö opettajiksi" (Jaak. 3:1). Ehtoollisjumalanpalveluksen saarna on erityisesti tuon paimenvastuisen, auktoritatiivisen Jumalan Sanan opettamisen paikka.

Opettajan eli paimenen virkaan ei voi kutsua naista (1. Kor. 14:34, 1. Tim. 2:12), koska hän ei voi olla hengellinen auktoriteetti ja kaitsija. Vaimon tehtävänä on olla alamainen (1. Kor. 14:34), ei johtaja. Profetoiminen on eri

asia kuin paimenvastuinen opettaminen eli saarnaaminen. Profetoijiksi tulee kaikkien pyrkiä (1. Kor. 14), ja profetian armolahjaa voivat käyttää myös naiset (1. Kor. 11:5).

6.3 AVAINTEN VALLAN KÄYTTÄMINEN

Synnistä päästäminen ja syntiin sitominen liittyy kiinteästi seurakunnan jäsenyyteen ja ehtoolliskelpoisuuteen. Sille, joka tunnustaa syntinsä ja katuu sitä, tulee julistaa synninpäästö. Se, joka pysyy synnissään (opin tai elämän alueella), eikä halua siitä luopua, on sidottava syntiinsä ja erotettava sekä ehtoollisyhteydestä että lopulta myös seurakunnan jäsenyydestä, jos uppiniskaisuus jatkuu.

Herramme on asettanut tämän avainten vallan nimenomaan apostoliensa keskellä, ei yleisesti seurakunnan käytettäväksi. Siksi synninpäästön julistajana tai syntiin sitojana tulee olla paimenvastuuta Herran ja seurakunnan edessä kantava virkaan kutsuttu saarnamies eli pastori.

Jokaisen kristityn tehtävänä on olla vakuuttamassa Herran anteeksiantamusta ja armoa kaikille syntejään murehtiville ja Herran tuomion edessä pelästyneille omilletunnoille. Hätätilanteessa eli poikkeustapauksessa voi kuka tahansa kristitty vapauttaa myös päästösanan synninhädässä olevan veljen tai sisaren – näin myös Tunnustuskirjat opettavat. Hätäriippi on verrattavissa hätäkasteeseen.

6.4 EHTOOLLISEN PYHITTÄMINEN JA JAKAMINEN

Altтарin sakramentissa ehtoollisaineiden pyhittäminen (konsekrointi) ja jakaminen eli ojentaminen (distribuutio) ovat paimenviran tehtäviä. Tunnustuksemme ja Kirkon käytäntö ei puhu mitään ns. hätätilaehtoollisesta, toisin kuin kasteen ja synninpäästön osalta.

Kun rakas Vapahtajamme asetti ehtoollisen, niin hän itse siunasi, mursi, sanoi, jakoi ja ojensi. Paimen edustaa ehtoollispöydässä Sulhasta, toimii Herran suuna ja käsinä. Siksihän me em-

me naisten pastorinvirkaa hyväksy, koska nainen ei voi olla sulhanen.

Kun apostolista virkaa hoitava paimen lausuu asetus- ja jakosanat sekä ojentaa sakramentin, niin lammas saa kuulla Kristus-yljän suusta sanan sekä ottaa pyhitetyn leivän ja viinin Herran kädestä – ei siis morsiamen suusta eikä rouvan kädestä.

Tämä Kristus-paimenen palvelustyö alttarilla hämärtyy, jos ehtoollisen ojentaa ja jakosanat lausuu joku muu kuin tuohon Herramme asettamaan paimenvirkaan kutsuttu. Silloin lampaat ruokkivat toisiaan. Herran laumassa ruoan valmistajana ja jakajana on kuitenkin itse Paimen, joka toimii paimenviran kautta.

Kun saat messussa kuulla paimenen lausuman päästösanan synnintunnustuksesi jälkeen, kuulet apostoliseen oppiin sitoutuvan kokonaisen Jumalan sanan saarnan sekä vastaanotat kaitsijan pyhittämän ja jakaman Herran Pyhän Ehtoollisen, niin siinä toimii ja sinua palvelee itse Herra.

Apostoli Paavali kirjoittaa työtoverinsa Silvanuksen eli Silaksen kanssa tessalonikalaisille:

13 – – te, kun saitte meiltä kuulemanne Jumalan sanan, otitte sen vastaan, ette ihmisten sanana, vaan, niin kuin se totisesti on, Jumalan sanana, joka myös vaikuttaa teissä, jotka uskotte. (1. Tess. 2:13)